

◆ Наболіле

Чи потрібний державі винахідник

До Дня винахідника України, який цьогоріч припадає на 16 вересня, журналісти «ВС» поцікавилися, як доводиться жити українським винахідникам.

Розглянули життєву стежину професора кафедри методики викладання фізики та хімії Рівненського державного гуманітарного університету, кандидата фізико-математичних наук, відмінника освіти України, заслуженого винахідника України Віктора Антоновича Бернадського.

Народився чоловік 26 грудня 1949 р. в Березному, що на Рівненщині. У 1967 р. закінчив Рівненську школу-інтернат. А у 1972 – Рівненський державний педагогічний інститут за спеціальністю «Фізика і математика».

Уже через три роки – у 1975 – Віктор Антонович почав працювати у Рівненському державному гуманітарному університеті молодшим науковим співробітником зі спеціальної теми в науково-дослідному секторі.

А після закінчення цільової аспірантури у Львівському державному університеті імені Івана Франка – 1983 року, захистив кандидатську дисертацію за спеціальністю «Фізика твердого тіла». Працював асистентом, старшим викладачем та доцентом кафедри фізики та загальнотехнічних дисциплін в РДГУ. Нині обіймає посаду професора кафедри методики викладання фізики та хімії РДГУ. Ось такий життєвий шлях винахідника.

Сьогодні Віктор Бернадський має 80 наукових праць, низку методичних розробок та посібників, за якими навчаються студенти українських університетів. Протягом багатьох років бере участь у виконанні важливих госпдоговірних спеціальних тем на замовлення науково-виробничого об'єднання «Уран». Упродовж 25 років працює з об-

дарованими дітьми шкіл міста Рівне та області у Малій академії наук. Щорічно готує переможців і призерів міських, обласних та всеукраїнських олімпіад із фізико-технічного напрямку та винахідництва.

Проте особливих успіхів Віктор Антонович досяг у винахідницькій роботі. Перше авторське свідоцтво на винахід із оптичної обробки

інформації в реальному масштабі часу він отримав у 1977 р. за виконання спеціальної теми на замовлення Міністерства оборони Радянського Союзу.

Нині Віктор Антонович має 72 авторських свідоцтв і патентів України в галузі мікроелектроніки, індикаторної техніки і медицини. Отримані патенти на пристрої для боротьби з ураганами та іншими

Винахідник?

Вихідними лихами на земній кулі, індикатори та перетворювачі зоб'язання, пристрої в галузі цементного виробництва, пристрої для впливу на дихальну систему людини. Бернадський – також автор моделей засобів захисту воїнів АТО. Це каска військова з підвищеним захистом, бронезилет, аеродинамічний стабілізатор реактивних снарядів.

– На жаль, в нашій області немає можливості втілити в життя мої винаходи, тому я маю лише моделі. А коштів, щоби самому шукати, де можна їх зробити, у мене немає. Я не одноразово писав листи до вищих чинів, всі відповідають: «Розглянемо», але чомусь дій від них немає ніяких. Мені, наприклад, дивно, чому ті, хто має чим займатися, не роблять нічого, – зізнається винахідник.

Де кілька років тому в Нідерландах проводилася конференція молодих вчених шкільного віку. Саме туди Віктор Бернадський відправив представляти пристрій для боротьби з ураганами свого учня. Країни, які найбільше страждають від урагану – Америка, Сінгапур, Австралія – виявили ініціативу та запропонували співпрацю.

– Інформацію я скинув, але відповіді немає й тут. Найбільша моя проблема – це втілення того, що є в розробці і головне для серійного випуску, – каже професор.

За визначну науково-винахідницьку роботу Віктор Антонович

нагороджений почесними грамотами Міністерства освіти і науки України та Рівненської обласної ради, Дипломом якості і золотою медаллю Європейської науково-промислової палати, почесними званнями «Відмінник освіти України» та «Заслужений винахідник України». Але кому потрібні ці відзнаки, коли винаходи лягають мертвим багажем. Про це науковець розповідає з болем, бо дуже хоче, щоб відбулися якісь зміни.

– В тому році мені в РДГУ запропонували 0,4 ставки професора, в цьому – 0,1. Зараз ніхто не дивиться на всі регалії, заслуги. Я кілька років підряд від ректорату отримую Кубок «Винахідник року». Ніби мене заохочують, а коли діло доходить до навантаження і повноцінної оплати – то немає, – сумно зітхає науковець.

Зізнається, що, навіть хотів звільнитися з роботи, але ректор пообіцяв «щось придумати». Проте уже розпочався навчальний рік, а обіцянка так і зависла в повітрі.

Невже нашим винахідникам лише одна дорога – робити для людства масштабні винаходи і не мати можливості не тільки виготовити діючі зразки, а й залишитися у ролі бідняків.

Для професора найкраща винагорода, як сам він про це каже, – це можливість спілкуватися зі студентами, поділитися досвідом, прищеплювати любов до науки.